

ՈՐՈՇԱԳԻԿ

ԱՐԴՆԱՐԱՆՍՈՒԹՅՈՒՆ

Նախարարն ամեն ինչ կանի...

Սկզբը էլ 1

Այդ ժամանակահատվածը «բաց բողոքելու» դեպքում վճարելի դատարանին դիմելու իրավունքը սահմանափակվում է բնականորեն սուբյեկտներով: Վճարելի դատարանի որոշումը վերջնական է եւ բեկանման ենթակա չէ:

Այսօրվա բարեփոխումների մի կարեւոր փուլ հաղթահարված է, սակայն առջեւում դեռ շատ աշխատանք կա: Նախարարի կարծիքով, կարեւոր է, որ ղեկավարող ղեկավարները ՄԴ-ին դիմելու եւ, կասկածներ ունենալու դեպքում, օրենքների համադասարանությունը սահմանադրությանը սուզվելու հնարավորություն ունենան: Վճարելի դատարանը որոշեալ այդպիսի գործերում է միայն 1999 թ. հունվարի 12-ից դատարանների իրավասությունների ավարտից հետո, իսկ առաջիկա վեց ամիսն անցումային շրջան է կոչվելու, որի ընթացքում վճարելի դատարանն իրավասությունները կտրամադրվեն 1997 թ. հունվարի 12-ից դատարանների իրավասությունները: Այդ ժամանակահատվածը կօգտագործվի ընդունված օրենքները հնարավորինս լրամշակելու, օրենքները փոխհամաձայնեցնելու նպատակով:

ՀՀ նախագահի լիազորությունները լավագույնս լինելու (դատարաններին նշանակելու առումով), անհանգստացան լրագրողները: Պրն Հարությունյանը հանգստացրեց կասկածամիտներին հավաստիացնելով, որ դատարաններին առաջադրում է արդարադատության խորհուրդը, իսկ վերջինս ջանքատարաբար մեծամասնությամբ կազմված է ընտրված դատարաններից, այնպես որ, նախագահն ըստ էության ոչ թե նշանակում, այլ հաստատում է դատարաններին: Դատարանների իրավասությունները կարող են դադարեցվել միայն Սահմանադրության կասեցման դեպքում, իսկ մասնակի փոփոխությունների դեպքում դատարանական կազմը փոփոխության ենթակա չէ:

Ինչ վերաբերում է դատական իշխանության անկախությանը, ապա ձեռնարկված ավանդույթները, «ազգային մեթոդիկներ», իհարկե, դժվար է փոխել, բայց դատարանի անկախության ապահովման շարքեր ծանադարհներ կան: Օրենքով ամրագրված երաշխիքներ, աշխատավարձ, ձեռնարկման սկզբունքներ, լիազորությունների հսկակ սահմանազանում եւ այլն: Արդարադատության նախարարությունը, համեմայն դեպ, արդարադատությունը գործադիր իշխանության «այլուրը» հսկողության կենտրոնում դառնելու», իրավասություններ «դառնելու եւ ձգեցնելու» խնդիր չունի: Լիազորությունների հսկակ սահմանազանում դատական շարքեր աշխատելի միջոց արդեն իսկ բազմաթիվ հարցեր կլուծվեն, վստահեցրեց Պրն Հարությունյանը՝ անթույլատրելի համարելով խորհրդային դատարանական համակարգից եկող որակչիկան, երբ Գերագույն դատարանի 35 դատարաններ լսում էին ամենաարթըր բնույթի գործեր, իրենք էլ վերանմուտ այդ գործերը հսկողության կարգով կամ ոչնչում միջոցով:

Փաստաբանության մասին օրենքն, ըստ նախարարի, ամենաառաջնություններ է սակայն փաստաբաններից ասելու չեն ձեռքագրվել ձեռնարկված ավանդույթներից: Երան դժգոհում են, որ փաստաբանական միությունների գրանցման իրավասությունը վերադրված է վճարելի դատարանի նախագահին, ոչ թե արդարադատության նախարարությանը: Մինչդեռ գործադիր իշխանությունը փաստաբանների հետ որեւէ առնչություն չունի է ունենալ: Խնդիրն այն է, որ փաստաբաններն իրենց դատարաններին ընդդիմադրող դեմում են ծեղում, այն դեպքում, երբ փաստաբանն իրականում դատախազի ընդդիմադրողն է, իսկ դատարանը՝ արդարադատություն իրականացնողը: Դատարանը դարձյալ խորհրդային դատարանական համակարգից ժառանգություն մնացած ավանդույթն է, երբ դատարանը համայն «ինկվիզիցիոն» ֆունկցիաներ է կատարում որոշ դեպքերում «յուր գնալով» առանց դատախազի: Պրն Հարությունյանն օրակարգի խնդիր համարեց նաեւ դատախազայինների դատախազի կրեդիտը այլընտրանքային ձևերի ներդրումը, բացի այդ, կարեւորեց արդարադատության իրականացման վերահսկման օրինակով մեխանիզմների մշակումը, ինչ արդեն իսկ ընթացքի մեջ է:

Սկզբը էլ 1

Տիեզերում-ծանուցազիր

«Արարա» գինու կոմբինատը դաշնամոլային գնահատվել է 425 մլն դրամ, սակայն 45-օրյա բաց աճուրդից հետո վաճառվել է 180 մլն դրամով: Ամերիկահայ-կանադահայ ներդրողների խումբն ամենաբարձր հերթում է համարում այն ղեկավարը, թե կոմբինատը մասնավորեցվել է շուրջ 70 հազար դոլարով: Սեփականաձեռնում գործարի համաձայն, նոր սերերին փոխանցվել է 1 մլն 200

մերի ընթացքում որեւէ բարեկարգման չեն ենթարկվել: Թեկուզ կոմբինատը վաճառվել է դրամով, միևնույն է, բոլոր դատարանները ղեկավարվում են նրա վաճառի գինը եղել է առավելագույն 1 մլն 200 հազար դոլար եւ ոչ թե 70 հազար»: Երբ սեփականատերերը շեռում են, որ ժառանգված 1,2 մլն դոլարի բոլոր դատարաններն իրենք մարել են, եւ այժմ ընկերությունը բյուջեի նկատմամբ որեւէ դատարանություն չունի ներառյալ կենսաթոշակային վճարումները եւ եկամտահարկը: Իր

սակը երկու տարվա ընթացքում կոմբինատում գինու եւ կոնյակի արտադրության զարգացումն է (սույն կետն առավել քան հեռախոսարկույց է, ամառի «Պեռնո Ռիկարդ» կողմից երեւանի բրենդիի գործարանը գնելուց հետո ակնհայտ է, որ «կոնյակ» անվամբ խմիչք այլեւս չի արտադրվելու, ք) 4 մլն դոլարի ներդրում «Արարա»-«Երկա» ՓԲԸ-ի ընկերության միջոցով Հայաստանում բարձրակարգ մրցակցային արտադրության համար, գ) «Պեռնո-Ռիկարդ» ընդունվելի արտադրություն

սիական ժառանգման երկու նոր հուսալից գինու, կոնյակի, օդու որակավոր ժառանգման համար: Այսպես են 500 հազար դոլարի արտադրանքների բարեկարգման օգնարարություն: Կատարվում է 500 հազար դոլարի արժեքի մթերում իրականացնելու դատարանության համար:

Տեսնական շահերից դեղի ֆադաֆակնություն

Հայ-ամերիկյան «Արարա» գինու կոմբինատի սեփականատերերը հայաստանյան իշխանություն

«Արարա» գինու կոմբինատի ներդրողներն ընդդեմ ՀՀ-ի եւ վանո Միրադեղյանի

հազար դոլարի դատարան: Ամսվել Թադեոսյանը եւ Չավեն Կիրակոսյանը ղեկավար են, որ սեփականաձեռնումից առաջ կոմբինատի գինու դատարանի 70 տոկոսը թաղանթվել է «Կանադահայ» կոմբինատը նրա տեղը սակառնումը ջուր է լցվել մնացյալ սարքավորումները եւ շրջանում հոստագծերն այսօր ոչ մեծ արդյունաբերական արժեք ունեն, եւ գործարանի բոլոր կառույցները սանյակ տարի

բեւ առաջին իրացում արտահանվել է 47 հազար շիշ 15 տարեկան իրենց արտադրած «Հայկական կոնյակ»:

Ամերիկա-կանադահայ ընկերության ծրագրերը

«Արարա» նոր սերերը, իրենց իսկ հավաստմամբ, դատարանում են լայնածավալ գործունեության ա) սկսվում է 5 մլն դոլարի նոր ներդրումների իրագործումը, նրա-

նը Հայաստանում հիմնելու 5 մլն դոլարի ներդրումային ծրագրի իրագործում: Եթե, որ «Պեռնո-Ռիկարդ» հեռախոսարկույցներն արդեն սկսվել են: Գործունեության այս ուղղությունը հայկական շուկայում կարող է առաջացնել մեծ «ալիկոնում», որովհետեւ շուկան մեծ չէ իսկ «Կոնյակ» եւ զովագուցիչ այլ ընդունվելիքներ արտադրողներն արդեն մեծածախով են համարում այս ոլորտը: Գուցե այս դատարանով է «Արարա» գինու կոմբինատի շուրջ դատարանային որոշումներ են հյուսվում: «Պեռնո-Ռիկարդ» եւ «Կոնյակ» ընկերություններն աշխատում վաղուց են մրցակցում նոր շուկաներ գրավելու համար: «Պեռնո-Ռիկարդ» վրաստանում եւ Արժեքայնում արդեն հիմնել է իր արտադրությունները, հերթը Հայաստանին է:

«Արարա» գինու գործարանի երկամյա ներդրումային ծրագրերի արժեքը 10-15 մլն դոլար է ավելի քան 850 նոր աշխատատեղ ստեղծելու հեռանկարով: Սա առաջադրում, իսկ մեկայնուս դատարանում են 2 մլն դոլարի խաղողի մթերում կատարել Մասիսում, գինու կոմբինատի խաղողի մթերման կայանում: Մինչեւ սեպտեմբեր «եղադրելու են ֆրան-

ներին ուղղված իրենց փաստաթուղթը եզրակարգելու են ֆադաֆակնությունը մեղադրանով: «Այս բոլորն այժմ վստահվում է որն Վրան Միրադեղյանի առաջնորդում, ՀՀ-ի խմբավորման կողմից հրահրված գինու կոմբինատի սեփականաձեռնումը վերանմուտային ենթարկելու փորձի դատարանով»: Տառադանք փորձ ունի: Սփյուռֆահայ ներդրողները իրատեսակում են 1997 թ. ամառը Աժ նախկին փոխխոսնակ Արա Մահակյանի հեռուստատեսային ելույթը, որին հաջորդել են վարչական դատարանի միջոցառումներ: Այնժամ 97 թ. սեպտեմբերին Ռոբերտ Քոչարյանը որոշեալ վարչապետ, «կասեցրել է այս ֆայլերը: Չավեն Կիրակոսյանը եւ Սամվել Թադեոսյանն այս անգամ եւս ակնկալում են իրենց սեփական շահերի ֆադաֆակն դատարանություն, որովհետեւ: «Այժմ նույն առաջադրությամբ, նույն ֆայլերը նույն շահագրգռված դեռակատարների կողմից հեռադրվում են այս անգամ շահագործելով Աժ դատարանի ղեկավարը ի շարքերումն անցյալի հեռուստատեսային աժան ելույթների»: Մոյսենով զարգացումների:

ՀԾՄՄ վարչության նիստում

Հուլիսի 16-ին տեղի ունեցավ Հայաստանի Թեմայի մտավորական միության վարչության նիստը, ակադեմիկոս Լեւոն Մկրտչյանի նախագահությամբ: Օրակարգում 3 հարց: 1) ՀԾՄՄ մասնաճյուղերի նախագահների հաստատում, 2) Երիտասարդ գրողների առաջին գրքերի հրատարակության հարցի մասին, 3) «Ոսկե Արարա» դասվանունի թեկնածուների հարցի մասին:

Հաստատվեցին ՀԾՄՄ քաղաքների նախագահները, որից հետո վարչության նախագահ Պրն Լ. Մկրտչյանը տեղեկացրեց, որ Բոսնոնում (Եգիպտոս) ՀԾՄՄ-ի կողմից կազմակերպված մկրտչական ցուցահանդես վաճառից զոյացած գումարի 10 տոկոսը որոշվել է տրամադրել ՀԾՄՄ-ին, ինչը հնարավորություն է տալիս միությանը առաջիկայում հրատարակել երիտասարդ գրողների առաջին գրքերը Հայաստանում: Ընթացիկ հանձնաժողովը ներկայացվելի գործերը կարդալու եւ հրատարակության արժանիները որոշելու համար: ՀԾՄՄ վարչության նախագահը ներկայացրեց նաեւ Անգլիայի Լոդոնի դպրոցի փոխխոսնակ Բարոնուսի Քերոլայն Բոնիսին եւ Բոսնոնից Պրն Հարթ Թոնոսյանին ՀԾՄՄ «Ոսկե Արարա» դասվանուններ շնորհելու որոշումը, առաջինը հայրությանը մասնացած անգլալեզու ծառայությանը, իսկ երկրորդը ՀԾՄՄ-ին նյութաթղթ սատարելու համար:

ՄԱՐԵՆՍ ՄԱՐԵՆՍ
ՀԾՄՄ լրատվության բաժնի ղեկավար

Հայաստան են այցելել բելգիական «Անդր» ընկերության ներկայացուցիչները

ԵՐԵՎԱՆ, 17 ՅՈՒՆԻՍ, ՍՄՄԵ: Օրերս հերթական այցելությանը Հայաստանում էին գտնվում Եվրոպայի խոշորագույն «Անդր գրուպի» ընկերության ներկայացուցիչները: Ինչպես հայտնեցին Հայաստանի զարգացման գործակալությունում, նրանց հեռախոսարկույցների ոլորտից են զուլուսանությունը, ավիացիան, էներգետիկան եւ մեքանիզմներ: Այդ ընկերության հեռախոսարկույցի գործընթացը սկսվել է 1993 թ., սակայն մինչ այժմ, բացի համագործակցության մասին հուշագրից եւ մի շարք արձանագրություններից, ոչ մի կոնկրետ փաստաթուղթ չէ ստորագրվել: Զարգացման գործակալությունում հայտնեցին, որ «Անդր» գրուպից» բազում բելգիական բանկերի բաժնետեր է, նաեւ ինժեներների եւ նավերի տեր:

Բազմա Ասարյանը եկել է աշխատանքի

ԵՐԵՎԱՆ, 17 ՅՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՍԵ ՅԱՊԵ: Հայաստանի Բանկերի ասոցիացիայի նախագահ Բազմա Ասարյանը, ասոցիացիայի աշխատակիցների ղեկավարելով, այսօր առավոտյան ներկայացել է աշխատանքի եւ այնուհետեւ գնացել: Ռեւել սվյալներ վկան, որով կհաստատվեն կամ կհերքեն մամուլում տարածվող այն լուրերը, թե նա ենթարկվել է բռնության: Ե՛ր եւ ԱՄ նախարարության հաստատված լրատվության հեռախոսի եւ լրատվության վարչությունը տեղեկացրեց, որ Պրն Ասարյանը ներքին գործերի մարմիններին որեւէ դիմում չի ներկայացրել:

Բնակչությունը եւս ղեկ է աջակցի բնադառնությունը

«Սեւան» ազգային դարկը, որը ներառում է ավազանի հինգ շրջաններում ներկայացված ընկերությունները, նրա ղեկն ունի դառնալով ՀՀ բնադառնությունը: Նախարարության հաստատված ընկերության հատուկ նշանակության տարածքների բուսական եւ կենդանական աշխարհը: Չկան որսի արգելման շրջանում, որը սկսվել է հունիսի 1-ից եւ կավարժի սեղանների 1-ին, ջրային տարածքներում զգալիորեն ուժեղացվել է հսկողությունը որսագողության նկատմամբ: Միջոցառումը նպատակաուղղված է կողակի եւ բելուրի վերատարությանն ու իշխանի դառնալով: Ինչպես տեղեկացրեց ազգային դարկի տնօրեն Գագիկ Մարտիրոսյանը, այդ աշխատանքների ցածր արդյունավետությունը դառնալով մասնավորապես է բնակչության սոցիալական ծանր վիճակով: Հսկիչների գնմի բացակայության դատարանում նույնպես հնարավոր

երել, հուլիսի 17-ին, Հայաստանի սեյսմիկ դատարանային ազգային ծառայության (ՄՄԱԾ) ծնունդը եւ: Ցավով, չկարողացա ներկայացնել այս հոդվածում: Միայն եւ: Ոչ միայն «Ազգի», այլեւ հայրենական այլ լրատվամիջոցների ներկայացուցիչները ստիպված էին (տպամանակով կայրում երկար տարածել խոստացված փոխադրման միջոցներ: Այսպիսով: Եվ թե իմանալով, որ մեծենալ չի տրամադրվել (ի դեպ, այս առումով ՄՄԱԾ-ը դատարանային կազմակերպություն է), ապա զուցե «մեռ ուժեղ» մասնակցի «ծիսակատարություն»: Առավել եւս, որ «Ազգը» շնորհակալում է հայրենական ՄՄԱԾ-ի հոդվածը եւ ցանկանում նրան դատարանային: Հսկանակ դեղում, երբ, օրինակ, երկուսուսուս են նման ծագությամբ կամիտասելն (նի) բան, որ ՄՄԱԾ-ը բարդ է իր ուժերին, որ այսօր կարող են հանկարծ իմանալ, որ երկ արձանագրվել է երկուսուսուս թաժակամաներից... ԱՐԵՎ ԳԱԶՆԱՅԵՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԿԵՐԸ
Հայաստանում է աշխատանքի
Հիմնադրել է հաստատվել
«Ազգ» թերթի ինժեներ խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆակս 562841, AT&T 0742) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminfo.com

Գլխավոր խմբագիր
ՅՍՎԻՐ ԱՅԿԻՍԵԱՆ / հեռ. 521635

Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅՍՎԻՐԵԱՆ / հեռ. 529221

Տնօրենի ֆունկցիոն / հեռ. 562863

Համակարգչային
ծառայության / 581841

Apple Macintosh
համակարգչային ծառայություն
«Ազգ» թերթի

Ցիտում «Ազգին» դատարանի
Լիպեթը չեն գրախոսում ու չեն վերադարձում

«ԱԶԳ» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Վարդավառ-տն Պայծառակերտության

Համաբնական Վարդավառի կամ Հոտու Քրիստոսի Պայծառակերտության տոնը Հայաստանյայց առաքելական տուրք կենդանի այս տարի տոնում է հուլիսի 19-ին: Այն մեր ժողովրդի հին ազգային տոներից մեկն է: Ամառվա քաղցի ամենից զվարճալի և ուրախ այս տոնը ժամանակին եղել է հերթափոխման և մանրի աշխատանքի հանդես-տնակառուցում, որը տոնվել է Նավասարդ ամսի 11-ին (օգոստոսի 11-ին): Այդ օրը հերթափոխում էր հրեաները իրենց զարդարում էին վարդերով և այլ ծաղիկներով, աղավթի էին բոցում և իրար վրա ջուր էին ցողում, որդիսպի մաքրված մեծն նոր տարին: Երգեր, դաբերն ու խաղերը, սուս ու նստակցություններով սեղաններն անբաժան մասն էին այդ ամենի:

Երբ Բրիտանիայում 301 թվականին դաստնադես ընդունեցին որդիսպի տոնը, ազգիս տառ-չին Հայաստան Գրիգոր Լուսավորչի կողմից հաստատվեցին նոր Բրիտանական տոնը: Մեր իմաստուն կաթողիկոսը գիտակցելով, որ ժողովուրդը չի կարող ազատիկ հերթափոխական սովորություններից և բարերից, ընթացի Բրիտանական տոնի հաստատման ուրույն կարգ, բայց որի առե մեծ տոնը համաձայնեցին հերթափոխական տոնի հետ բաժանաբար նմանություն: Պայծառակերտությունը կենդանի և հաստատվում է միայն իրեն Հոտու Քրիստոսի Պայծառակերտության իրողությունը, սակայն ժողովրդի մեջ արմատացած ջուր ցողելու և աղավթիներ բոցելու և հերթափոխումը ոմանց կողմից մեկնաբանվեցին Նոյի ժամանակվա քրեղեղի ու աղավթուրաց բողոքման հետ: Եղել են նաև այլ ոչ հիմնավոր համաձայնություն-բացատրություններ: Այնուամենայնիվ, այժմ այս տոնը մեր կենդանի թանկագին ժողովրդի մեջ արմատացել է, ոչ մի այլ իմաստ չի դարձնակում:

Նոր ուխտի մեջ մի քանի անգամ Հոտու ցույց է տալիս իր աստվածային փառքը Հայր Աստուծո և Ա. Հոգու վկայությունը: Այդ իրողություններից ամենից հիմնականը համաձայնական երեք ավանդույթների մեջ Պայծառակերտության (այլակերտության) դեղին է, բայց որի Հոտու, իր հետ վերցնելով իր սիրելի աշակերտներից Պետրոսին, Հովհաննեսին և Հակոբոսին, բարձրանում է ինձ աղոթելու: Աղոթելու ուղիներ, հանկարծ աստվածային գերբնական լույսով պայծառակերտություն է զգեսները ձյունի տեսք տեսնակում են, դեմքը ողորդում է ճառագայթաճառակ լույսով: Եվ նույն ուղիներ են երևանում ու Երևան մարզերից, որտեղ Հոտուի հետ խոսում են Երևանում կատարվող զոհաբերության: Աշակերտները զարհուրելով այդ տեսարանից, ոչինչ չէին հասկանում: Երկնից մի լույսավոր ամոթ ժամկետ է նրանց և ամոթի միջոց լույսում է աստվածային ձայնը, որն ասում է «Կա՛ն իմ սիրելի Ռոդին, որին հավանեցի, դրան լսեցե՛ք» (ՄՅ. 17:5): Աշակերտները վախճանում իրենց կողմերը մայրցից և տեսնում միայն Հոտուի, որ տասը մրանց «Մի վախճան, ԵՄ ԵՄ»: Եվ դասավորել ոչ ոքի չցատկով, մինչև իր հրաշափառ հարությունը:

Այս հրաշալի դեղին զոհաբերություն է մի քանի խորհուրդ: Նախ Հոտուի դեմքի հրաշալի դառնալը խոսում է նրա Աստված լինելու մասին: Իսկ ամենազորությունն ու մաքրությունը լույսի տեսքով է մեզ ներկայանում: Ամենատարբեր Աստված արարության մարմնացավ, առթից ինչոպ մարդ, խաչի մահվանը քանից մահվան կառավարները և հարությանը կենդանություն ենթեցին մեր կորուսյալ բնությանը: Նա Պայծառությունը հարություն տանելու խորհուրդ էր իմաստավորված, այդ դաստնով էլ դասվիրում է աշակերտներին յուրան ոչ ոքի մինչև իր հարություն ամենի: Հարությունից հետո է միայն, որ հաղթանակի դառնավ նրա Պայծառակերտությունը: Այս ամենից մեծ հասկանալի է, որ Հոտու Քրիստոս մեր կատարյալ Աստվածն է և նա խոստանալից երկնից մեր մեջ իր մարդկայությանը, իր կենդանի օրհնակով ամբարշտեց մեզ, թե ինչոպ օրհնակ ամբարշտեց ամենաանկախ կամեղով, ինչոպ սիրեմ Աստուծո, որդիսպի արժանանի երկնային լուսնին խորհուրդներին:

ՏԱՐԻՆԵ ԳՐԱՐԱՐՅԱՆ
ՍԱՐԻՆԵ ԳՐԱՐԱՐՅԱՆ
Արարության ծաղիկներից և իմ
Քրիստոսական
դաստնափառության կենտրոն

1998 թ. առաջին կիսամյակի քանակային համակարգի գործունեության ամփոփումով երկ լրագրողների հարցերին դաստնափառ կառուցվածքային փոփոխություններից հետո վերակազմավորված քանակային վերահսկողության դեղատնային սեփական Բարիկ Նազարյանը, որը փաստացի իրավաժառանգորդն է ներկայիս ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարար Էդվարդ Մանդրյանի: Հայաստանում 1998 թ. առաջին կիսամյակում գործել է 30 քանակ, որոնցից 3-ը օտարերկրյա դուստր

ձյալ հարյուր են կարճ փողեր: 1997 թ. սարեվերջին քանակը դուստր գրեցին խոսք ծավալի անհուսալի վարկեր, ուսին աչտուս մեր քանակներ ունեն ընդամենը 4.5 մլրդ դրամի ժամկետանց վարկեր:

Ռուսաստանյան դրամագույնը հետաքրքիր է Հայաստանով

Բարիկ Նազարյանը փաստեց, որ Հայաստանի հանդեպ հետաքրքրություն են ցուցաբերում ՌԿ այնպիսի խոսք քանակային խմ

կան կառուցված արտահանումը սահմանափակելու համար: Շուտով կարճատև գույնի նաև Մեծնվյան միջազգային տնտեսային քանակը 3 մլրդ դրամին համարժեք դրամ կանոնադրական կառուցվում:

Հայաստանում գնալով դժվար է դառնալու նոր քանակների ստեղծումը, որովհետև բարձրանում են նրանց ներկայացվող դիտարկները: ԿԲ խորհրդի նիստում որոշվել է հուլիսի 15-ից արժույթը միայն առնվազն 5 մլրդ դրամ կանոնադրական կառուցվում ունեցող

գնեկի համակարգի առաջարկված կոմիտեին գումարներն այնքան էլ բարձր չեն, ուստի առայժմ միայն ՆԱՀԱՐԱՆԻՆ է համաձայնել քանակային հաստիկ մասնագիտացված գործառնական գրասենյակներ:

Քանակային համակարգի Եառուբարերությունը Բ. Նազարյանը գնահատեց համեմատելով: 1998 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ քանակը ստացել են գրո Եառույթ, իսկ հուլիսի 1-ի դրությամբ 1.2 մլրդ դրամ Եառույթ, թեև սկսյալ դեղմում դեմ է նեղ, որ այս գումարի մեջ,

ԱՍՓՈՑԻՉ

«Քանակային հաշիվներն անձեռնմխելի են»

Հաստատեց ԿԲ վերահսկողության դեղատնային սեփական Բարիկ Նազարյանը ի պատասխան այն մտահոգության, թե ԵԳ և ԱԱ նախարարությունից կարող են ստուգել և կալանել գանկացած քանակային հաշիվ

քանակ, 1 քանակ «Միսիանը», սկսել է դասական կարգով լուծարել: ԿԲ կանխատեսումները քանակային համակարգի առաջընթացի առումով արդարացի են, հայտնեց Բ. Նազարյանը: Այսօր քանակային համակարգի ընդհանուր կառուցվածքը դարձել է 191 մլրդ դրամ, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատությամբ անկելով 2.1 անգամ: Ընդհանուր կառուցվածքի անհիմնապես է քանակների կանոնադրական հիմնադրամի 55.4 տոկոսով աճը: Հուլիսի 1-ի դրությամբ մեր քանակների փաստացի համարված կանոնադրական հիմնադրամը 14.4 մլրդ դրամ է: Ուրախակին այն է, որ ի սարքություն 97-ի, հայրենական ներդրողներն են աշխուժացել մեր քանակներին իրենց ֆինանսական միջոցները հասկացնելով ՀՀ քանակների կանոնադրական հիմնադրամում օտարերկրյա կառուցված մասնաբաժինը սարժա ընթացումը նվազել է 5.7 տոկոսային կետով դառնալով 41.1 տոկոս:

Աճել են նաև ընդհանուր ակտիվները 41.4 տոկոսով, և 98 թ. հուլիսի 1-ի դրությամբ 126 մլրդ դրամ են կազմում: Ինքնին դրական փաստ, բայց չի բերել է նկատել, որ վարկային ներդրումներն ընդհանուր ակտիվների կառուցվածքում աճել են ամենամիջոց 8.2 տոկոսով 52.8 մլրդ դրամ: Իսկ բարձր իրացվելի ակտիվներն ավելացել են ամբողջ 56 տոկոսով 47.3 մլրդ դրամ: Պատասխանությունները ես գուտը են աճել դառնալով 105.7 մլրդ դրամ: Միսիանական այն է, որ դրանց կազմում ավելացել են անհասնելից ներգրավված ավանդները 61.6 տոկոսով 13.5 մլրդ դրամ: Քանակների հանդեպ հասարակական վստահությունը դանդաղ, բայց վերակառուցվում է: Թեև երկար և կարճ փողերի մրցակազմում դար

բեր, ինչպիսիք են «Ինկոմբանկը» և «Օնեֆոն քանակը», վերջինս ռազմավարական զարգացումների հիմք կարող է դառնալ: Երբ «Ինկոմբանկը» և «Օնեֆոնը» դեռ նոր են սկսել ուսումնասիրել մեր ֆինանսական երկրան, առաջ «Մեծնաժողը» և «Ռոսիյակի կրեդիթը» արդեն հիմնավորվում են: Երբ է, ներկայումս արժույթում փառվում գնվող «Ռոսիյակի կրեդիթ» քանակը ռուսաստանյան քանակի ոչ թե դուստր է, այլ բողոքողին, բայց ռուսական կողմը նախատեսել է 1 մլրդ 200 հազար դրամին համարժեք կանոնադրական կառուցվածք ունենալ: Ընդ որում, Բ. Նազարյանը դարձրեց, թե «Ռոսիյակի կրեդիթը» դաստնա է հեճազայում ավելացնել իր կանոնադրական հիմնադրամը, հարողման դաստնա ռուսաստանյան ֆինանսական երկրային դժվարություններն են, որ Եառույթ միջոցներ են ձեռնարկվում ռուսա-

կառուցվածք: Մեր քանակները գործում են յուր ռիսկային դասում, ինչն ամեն դեպի կարող է հանգեցնել կառուցվածքի նվազում, 5 մլրդ դրամին համարժեք դրամն այն մեկնակետն է, որից հնարավոր է քանակային հաշիվ գործառնություններ իրականացնել: ԿԲ-ն կարծում է նաև նորաստեղծ քանակների սենսակական զարգացման ծրագրերն ու կառավարումը:

Էներգետիկ համակարգի վճարումները կկատարվեն քանակների միջոցով

Հայաստանյան Ավանում արդեն քանակ է հաստիկ մասնագիտացված գործառնական գրասենյակ, որ հավանելու են էներգետիկ համակարգի վճարումները: Շուտով այս սկզբունքը կկիրառվի ամբողջ Հայաստանում, ինչը երաշխիք է առնում էրկառնակային վարձավճարները հավանելու ընթացումը քանակային քանակների միջոցով: Երբ է, էներ

Հայաստանի հրեական համայնքը փորձում է կանգուն մնալ Վաճառվում է կեղծ «Ձերնուկ»

«Արժիան Միրո Միսիանը» քերթի հուլիսի 27-ի համարում Heritage Southwest Jewish Press-ից արտատված հոդվածում հեղինակ Միսիանը Գալանսին գրում է, որ երկու հազար տարի անց աշխարհում հրեական ամենահին համայնքներից մեկն այժմ կանգնած է «մարման» եզրին Հայաստանում, դարձադառնալ որովհետև մոտալույսում է մասնավոր ավելի բախտավոր հրեաների կողմից:

Երեաները, գրում է նա, Հայաստան են ժամանել առաջին դարում, երբ Հայոց արքա Տիգրան Մեծը Պաղեստինից նահանջելով 10 հազար հրեաների վերաբնակեցրել է այնտեղ: Համայնքը կանգուն է մնացել և բարգավաճել Բրիտանական երկրում սարքեր՝ այդ թվում նաև խորհրդային վարչակարգի օրը:

Պատանկանոններն հրեաների հանդեպ միշտ էլ հանդուրժողական վերաբերում է եղել Հայաստանում: Երկրորդ համաշխարհային պատերազմից հետո համայնքի զգալի մասը վերադարձել է Երևան: Բայց շուտով 2000 հրեաներ աղաղակն մնում են Հայաստանում, հիմնականում Երևանում: Կինս ու ես այդ համայնքի մասին տեղեկացնում, երբ վերջերս մեկ ամսով այցելեցինք Երևան, որտեղ աշխատող անկախ լրատվամիջոցներից օժանդակելու ծրագրի վրա, Ռիմա Չեղեր Վարժապետյան ամուսնով նվիրված մի ամենավորության գլխավորած համայնքը դաստնադրական կողմում է Հայաստանի հրեական համայնք: Նա միակ նույնակն է վառ լուսնի հրեական ժառանգությունը: Դժվար է չիմանալ իրենց հրեական իսկությունը, ավանդույթ-

ներն ու լեզուն դառնալու նրանց վճարակառույթում: Մեծն Երանց կենտրոն այցելեցինք կիրակի օրը: Մոտ 20 երեխաներ հավաքված էին այնտեղ: Նրանք Եառույթ Գրեք ունեն: Գրեական տիտղոսների կարիքը զգացվում է: Բայց ոչ մի քան չի հուսահանցնում նրանց: Համայնքի անդամներից Եառույթ խառնամուսնության արդյունք են: Հակառակ ծանր դրամներին, համայնքը կարողանում է որոշ գումար հասկացնել իր թուականություններին, անգործներին, հիվանդներին և հաճախակի ենթարկվում են: Եառույթ կարիք ունի գոյանելու համար, իսկ այժմ Երևանից ասում է ընդամենը 100 դրամ որդիս օժանդակություն: Երբ որոշ գումար նվիրեցինք, նրանք մի փոքր գարմացան, հուզվեցին և երախտագիտություն հայտնեցին:

Վաճառվում է կեղծ «Ձերնուկ»

«ԵՐԿԱՆ», 17 ՀՈՒՆԻՍ: Նոյնընթաց հաղափի խառնուրդներում խրացվում է աղակերպ ավարական 0.5 լ սարդորյամբ ԵԵԵԵԵԵԵԵ, որը կրում է «Ձերնուկի» տիտղոսը: Պիտակի վրա անգլերեն գրված է «Առյուղորմիտղոս»: 0.5 լ կեղծ «Ձերնուկը» վաճառվում է 55 դրամով: Փաստերն դա զազ ավելացրած ավարական ջուր է: Հավաստի «սկյալների համաձայն, կեղծ «Ձերնուկն» արտադրվում է Իջևանում:

ՊԵՐՃ ԶԵՅՐՈՆԵՅԱՆ-60

Ասում են, ճաղատեցին սովորական է հոգակի հասած բանաստեղծ փոխում է գրական ծածկանունը եւ կրկին հրատարակ իջնում իբրեւ սկսնակ: Առավել շարժանդամները Երվանդը են դասվում նրան, ովքեր իրենց կյանքի ընթացքում այս կերպ առնվազն երեք անգամ հռչակավոր են դառնում: Իրո՞ք այդպես է չեմ կարող լինել, քայք բոն այս կերպ փորձեցի գնահատել Պերճ Զեյրոնեյանին, ապա իր 60 տարիների ընթացքում համբավեցի հռչակված կլինեմ նա: Իբրեւ արձակագիր: Վիդասան ու հասկալից դասավորակասան: Դրամասուր: Հրատարակչություն: Թարգմանիչ: Գրական անունը անդասանի բոլոր այս դրոսներում Պերճ Զեյրոնեյանին անգահատեցի արժեքներ է ստեղծել, մնալուն իջնվածելով սուր Մատեոսից սկզբնավորող այս հիաստանչ արթայի ոսկե զոհակներում, որ մեր գրականությունը է:

Յան, իսկ նա թե հրատարակչությունն անհաջողակ արեց, Երվանդը նաև, զիրք լույս է տեսել...: Այնպես մեր, այնպես համաժամարարին գրականության մեջ Երվանդի «վոնդեբրինդներ» են եղել, որ դեռ առավել 5000 տղամանակով գիրք են հրատարակել: Երվանդի Զեյրոնեյանին երեք անգամ են եղել, որի առաջին իսկ դասավորեց (1952 թ. «Երկիր») լույս տեսնելու համար համաժամարարին երեքսարդական փառասուհի 2-րդ մրցանակ է բերել 14-ամյա հեղինակին: Զանազանայն Պերճ Զեյրոնեյանը 1959-ի իր երկրորդ ժողովածուով («Սեր թաղի ձայներ») արդեն միանգամայն հասուն կայացած արձակագրի համբավ ապահովեց իր համար: Երկու տարի անց, 1961-ին, Սովկայում ռուսերեն լույս տեսավ նրա դասավորների «Людям с родных улиц» ժողովածուն: Ինչ-ինչ, քայք խորհրդային իրականությունը գիտեմ, առանց հասուն կանավորության, որից, բարեբախ-

ժապայում մի առիթով առաջ, թե «դրանց առաջ արդեն ինսուլս էի տարել, իսկ այդ տարիներին դիմացա, որովհետեւ գրում էի արցախյան շարժման հոգեւոր վերելի մթնոլորտում», Հայաստանում ունեցավ երկու հրատարակություն 50 եւ 30 հազար տղամանակով եւ ստառվեց գրքեր անմիջապես:

Իսկ դրանց առաջ ինչպիսի՞ աղմուկ էին հանել Զեյրոնեյանի մյուս գործերը «Ավերված քաղաքի առաստեղը» դրաման եւ ուրիշ նյութի վիղական տարբերակը «Արակ երկրորդ» դասավորեց: Պերճն այստեղ էլ ինքնասիրող եղավ, նախ դիտարկեց, հետո վերջ, թե սովորաբար հակառակն է լինում: Երեւի կարիզ զգաց վիղական Երվանդի դասավորանելու այն բազմաթիվ հարցադրումներին, որ հարուցել էր նրա «հանդուգն գյուղ» Գնելին կենդանի թողնելու ու Արակավանի կառուցման նկրտյալ դառնալը հակառակ անձնական ողբերգու-

կանների՝ գործ ունի ոչ թե ոսկե ամոցոս հրեցակների, այլ՝ անկախ տեսության կայացման սուր զարգացումը Երվանդի մարդկանց հետ: Ազնվակիր, ազնվագույն այս մտավորականը կարող էր «մաս կազմել» նրան: Կարող էր չտեսնելու չալ, լռել: Բնիկ զեյրոնեյցի Տեր-Աարզայան Աարզայի Ամենակ ողու միակ շարժվող չորսի լինեմ, ողջ կյանքում Առոցն ու թեկնայանի կերպարով հիացած ու այդ կերպարը «Անավարտ մենախոսություն» դրամայով վերակենդանացած չորսի լինեմ, սեփական ժողովրդի ցեղասպանության դժոխքը արի միջով անցկացրած չորսի լինեմ («Վերջին արեւազայ») մինչեւ ուղև ու ծուծը հայ չորսի լինեմ ու հայ մտավորի մեծ չորսի լինեմ, այսինքն իմն իմն չորսի լինեմ, եթե կարողանար: Ու... չկարողացավ: Երբ առաջ էր երկ կրկին հեռուստալեկանից դիտեց համարվանը խարազանելով մորախայս «Բի-

գրում են ու խարկամի մեջ են ընկնում, առաջ խոսքը ոչ թե մեզ հետ, մեր կողմից արդող եւ ընդամենը 60-ը բողող ակնառու բնատարակ մասին է այլ... ի՞նչ-որ բանզարանային արժեքի: Ի՞նչ է ի՞նչ է դաստեղծ: Երբ է կորցրել մեր մարդկային-քարոյակամին հարկավոր իր արժանիները, թե՛ մեծ է մեր կորցրել իջել...

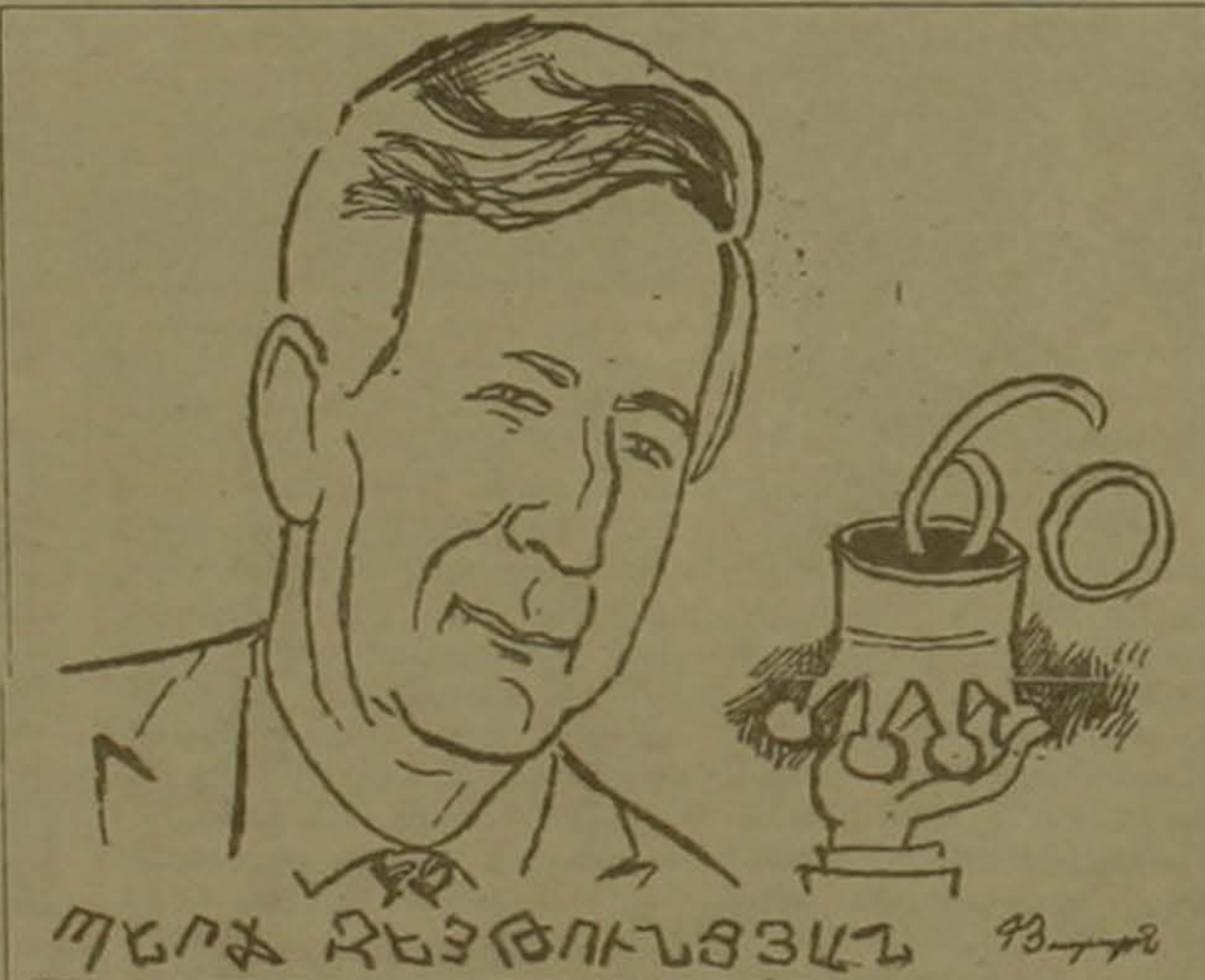
«Կող Առեքտ Իգրելի» վեղի աղիթեմադրության հարցողության «բեքեւ հրումով» ընկավ գրական բարդ ժանրի՝ բարեգրության աստառեղ: Երբ «Երվանդյան օրերի խրոնիկա» կիսնակարի (74 է.) սցենար, ապա «Ամենասխոր մարդը» արտադրական սախարան, որի անստառելի մեծ հարցողությունը Երվանդի դրամաստեղականում (նշխոր Ն. Աարզայան) նշանակալից խոստումնալից բնատարակ մուտք: Գեղագիտական հակունկների ու դիտակետի որոտակություն, արդիական մեծաղոսություն, ինքնասիրող ռոտում, կերպարային գույները համակարգ, միտք, հոգեզնուրի մախարայություն, բարենասություններ, որ Երվանդի վրեւ եւ խորանալու ինչ հետագա գործերում: Գծավ չէր նկատել, որ նրա ակունքը 20-րդ դրաման էր. Զանգից մինչեւ Առոցն եւ ժողովուրդ: Հիշելով դիտելի Երվանդ Առեքտ Առեքտ Առեքտ համետ երազան ունեւ ընտանի կազմելու, սակայն սիրած աղբական ժառանգելու համար ստեղծված եղավ մարդ ստանել ու ցնաղով լի երեքսարդի համար, սակայն նա կարողացավ միտք ու կամք լարել, ոչ միայն բանականությունը վարողը, այլեւ իր հարեւորի փառավորող գիտական հայտնաբերություն անել: Եվ ո՞րն է զավեցալին, որ երկու տրեղիցներ, ժեսական այրեր, լրագրողներ բանաստեղծ են գալիս, հարցադրություն վարում, քայք ոչ ոչ չի մեծանում դաստեղծ մեղծել. կարծես մարդ է օրեօրին ծառայում եւ ոչ թե հակառակը: Ասկայն այս արտոլորդը ժամանակաշրջանում է հեղինակի գեղատեղ՝ առկա հակադր սկզբունքների կիրառումով, որոնցից մեկը՝ երգծականը, բոլոր կերպարների համար է, ի բարձրագույն մտածողություն, որն էլ մեծաված են հոգեբանական ցրքին ու հուզական միջոցներով: Հին դրամայի ժայռամեծեւերից Զեյրոնեյանը ընտրում է հեղինակին, որ կրում է ոչ միայն գործողությունը ծանուցողի, այլեւ գլխավոր հերոսի խոսակցի, խոսակցի ժառանգությունը: Երկրական այս միջավայրում Զեյրոնեյանի համար կրանոն մախարայություն, որի կոնսի հետ եւ, կոչելով մի դեղմուն Զեյրոնեյան, մեկ այլ դեղմուն էտ, երրորդ դեղմուն՝ Դաստեղծ: Ժամանակն մեծ ողվաճանի արժանացավ գործը որդես մարդ անհասկ կամի, խելի, կարեւորությունների յուրօրինակ անբող, որ մարդուն ճողում էր սեփական ուժերի հավասով, զսահունությամբ, կամուրջ նեւուն գեղատեղի ժողովուրդը... Ես համարեմ լի՞ր գեղատեղի հասկացությունը ճարտար մի ժամանակում եւ հայեցի սեուությունների ժողովում, ուր հանունը, կոչելիցվում էր անեմ ինչ, իսկ մարդ անհաս՞ ոչինչ... Զախից ավելի այլախոս չէր հեղինակը: Գիտակցված ինքնաբարձրություն էր, թե՛ սեղծագործական ճարտարին ընթացի արգախի... Այն ժամանակ մեզ ողջախոտներն Երվանդի լի՞ր մեծ մեծ սայրեւ եւ սահմանափակվում երեուրական արժեքներով, Իմն ու հակառակը կլինեմ վճանգել ոչ միայն խնոր առարկա գործի, այլեւ հեղինակի ճակատագրը: Կամ-ականան կարեւորն ասվում էր ու սեղ հասնում:

Չես հեղինակային մեթոլուսարձակ դաստեղծ է դարեւր ու սեւեւում մեր ժամանակյան հեուվոր էջերին: Եսեքիս էր զարմացրել Զեյրոնեյանի հեառիրությունը մի նյութի հանդեպ, որ երկար տարիներ մասնագետ էր օրդեային բեմից: Դ՞ն էր հեառիր Մուսակի, Գնելի ու Փասանեմի խնորհված ու «ծեծված» ժամանակում: Ու մինչ ոչ ոչ ուր եւ ոււաղրավ բան չէր ստալում՝ Զեյրոնեյանը «Ավերված քաղաքի առաստեղը» ողբերգության մեջ գզավ անհասի ու ժամանակյան, անհասի ու հասարակության, ժեսության ու ժողովրդի այնպիսի բար ու համամարդկային, նաեւ մոտմեմեակ աղեւտներ ու հուզական հանգույցներ, որ մայր բաստեղծում (նշխոր Հր. Դախիլյան) նրա Երվանդիցները մեարդես անցան լեւի-լեւոն դալիլիներով... Փաստարկված Արակ 2-րդ մեծան էր իր անունով մի փառաւոր խարամայր կառուցել, որ իր համանով բնա-

Մարդը, գրողը, ֆադաբաղին...

Պերճ Զեյրոնեյանի ծննդյան 60-ամյակը

Պերճ Զեյրոնեյանի մասին գրելն իմն համար եւ հետ է, եւ դժվար: Հետ է որովհետեւ նրա ողջ սեղծագործությունը մեծ ու փոք արձակը, դրամասուրդան, հրատարակչությունը, որոնցից յուրաքանչյուրի առաջ կարելի է դնել «սեպեղի» որոտից, իմ հոգեւոր հարսություններից է ին, եթե կարելի է այսպես ասել, ողեղն «գանձարանի» անկառնելի մասը: Իբրեւ նրա մախարային ընթացող: Դժվար է որովհետեւ եւ անկարող եմ անաչառ-անկողմնակալ լինել: Սիրում եմ նրան ոչ միայն որդես ժալուրեն ծեծված արվեստագետի այլեւ իբրեւ ազնվագույն ու ազնվակիր մարդու, նաեւ իր անձնականության, իսկառուստիության, ժողովուրդի հավաստեւ Երվանդի, որոտից նրա ընթացողը, որոտից հետ անձնատարգ-մարդկային զոյույցը հաճույ է, եւ հազվագեղներից մեկը նաեւ, որ գրող լինելով չի զլանում կարգավ, ընդամեն, նաեւ Հրանտերեն ու անգլերեն բնագրերով ինչն անվերադառնել, սեղծագործարար յուրագվելով այսպիսի է նոր, առավել բարձր որակ, սահա Պերճ Զեյրոնեյանը: Այս անխուճ, անդադունտ աշխատանքն է կրթել նրա միտքը, արել սեղծագործողի ներքին սեսողությունը, ազնվացրել ուղ: Միտք չէ, որ միջավայրը հասկացել է այս վիթխարի ներքին կուսուրան, առավել եւս գնահատել: Միջավայրը գրեթե միտք դժվարությամբ է հանդուրժում իրենից վեր բարձրագույն ցանկացած անհասի: Ասկայն բնական ծեծվածությունը, ճաղանդը հենց նրանով է անկրկնելի, որ մեծանում է միջավայրի ժառանգրած կաղապարները, փերում դրան, խորակում անբարակները փորելով-խորացնելով իր հունը, հարթելով իր ճամադարեց, հասասելով իր հասկացած ճեւարությունը:

Տարբար, միտք եւ բոլոր ուժերի օրով գուրկ է եղել Զեյրոնեյան արվեստագետը, Սովկական հազիվ թե հայրենադարձի գիրք տղազրեւ, եթե այդ գիրքը իր ժամանակին խոտը արժե է չեմ կարգանք: Միմիայն այս վերջին հանգամանը կարող էր տարի «մոռանալով» նրա «ոչ-հարազատ ծագումը» լծնվել է Ալեքսանդրիայում, ներգաղթել Կահիրեից 1948-ին, եւ դեռ ներգաղթից 4 ամիս անց հորեղբոր ընտանիքը վայրագարար ախուրել է Սիբիր: Երկու է յուրեյուկյան «ձեւալի» տարիներն էին, սակայն հայրենադարձների նկատմամբ անվաստությունը դեռ երկար տասնամյակներ մնաց մեր բոլոր ժառանգարների հոգեբանության մեջ, սահա ինչու հետահայց նայվածով մի անգամ եւս ընդունում եմ այն ժամանակ դեռ Երվանդի յուրեյուկյան «ձեւալի» տարիներն էին, «կարմիր գծից անդին» ծնվածների համար հետ է չէ, եթե յախենմ Քանասիկոնեղ ժղվար էր Քանի՝ Կանի՝ այսպիսի հարթանակներ էին ստալում նրան իր հասարակական սեղծագործական ճանադարի քաղաքիներում: Հիմա նա ոչ միայն համայն հայությանը, այլեւ նախկին սոցիալիստական՝ ճամբարի գրեթե բոլոր ընթերցողներին հայեցի գրող է, քարզմանվել է քարզիցս եւ քարզմանով լեզուներով չեխերեն լեկներեն, հունգարերեն, գերմաներեն: Զեյրոնեյանի «Վերջին արեւազայը» սովետականության վերջը, որը կարողացի հափեսակված վերացած, զարմանալով թե այդ դժոխքը այդպես վերադարձ հեղինակն ինչ-որ մի կարծված չի ստացել ին-

թյան Երա Գնելը ամեն-ամեն ինչից փառից, կյանքից, սիրուց ու նույնիսկ արժանապատվությունից վեր է դասում ազգային անկախ ղեկավարության գոյությունը, եւ եթե այդ նույնական ծառայում է նաեւ իր անձնական թեւամիմ, հայց արարախիս Արակ երկրորդ արևան, Գնելը դառնում է նրա ամենամոտեւանը զինակիցը: Վերջերս հարցի՞ հիմա՞ էլ այդ կարծիքն է, եւ անվարան ժառանգանց այր: Դրանով ստաց մինչեւ այժմ իմն համար հանելուկ մնացած նաեւ այս հարցի ժառանգանը, թե ինչ-որ հասկալից 1988-1990-ին հայրենադարձ ղեկավար Զեյրոնեյանը արվեստագետի անսխալ բնագործը կոտակել էր, որ վրա է հասել հասարակական կարուկ հեղաբեկումների այն Երվանդը, որը դիտել մարմին տա իր այնուհետեւ դուրեն փայլաբայած երազին՝ հայց անկախ ղեկավարության վերակենդանացում, սահա եւ մարտիրոսի լինությունը նեւում էր լմողական քարեկարի վրա: Սահ ինչու նա մեր նոր ղեկավարության արեւոյսին մի կարծ ղախի համար գործակցեց նույնիսկ ՀՀԿ-ական ղեկավարությունների հետ ստանձնելով մախարական ղառեսուն: «Երկ հասկացա, որ դա աղագային է, աղա եւ հակազգային ուժ է ահա՛վոր ողբերգություն արեւոյսի, ահա՛վոր հիաստարալություն» ասում է ինչ-որ մեք: Դասեւրացում են նրա այդ հիաստարալային ղառայությունը, երբ համոզվեց որ ի դեմս ղեկավար կարծավաման բոլոր հարթակներն զրաղեցրած Երա ու Երա ՀՀԿ-ա-

ղանդաների» ու «խաբարաների» Երվանդի ղեկավարում մեզանում առաջինը դառնալով այդ չափազանց դիտակ ընդունումները լաղակալան օրջանադրության մեջ դնողը: Առաջին անգամ «ներեցին»: Բայց սահ հետեւեց Զեյրոնեյանի երկրորդ Երվանդից աղագային «Ազգուկ» լույս տեսավ նրա «Երբ լռելով ոսկի չէ» հոգվածը, ուր մեկնացվում էր նորախայս «ազգուկների» փարիսեղությունը ղեկավար ղառեսունթերուն գոյություն ունեցող ղառեսունության անթատարբեր փասեղ, հակառակ իրենց ժողովրդական ճամարակությունների Այս մեկը, իրենց սախատությունը մասնագույց անեց, այլեւս «ներել» վարողացան հոգվածը լույս տեսնելուց 5 օր անց հեռուստատեսության «Երբ» ծրագրից ինացավ մախարարի ղառեսունից իրեն ազատելու մախարարի «գողուկ» հրամանագրի մասին: Պերճ Զեյրոնեյանի հետագա հրատարակային ելույթները ՀՀԿ-ական ղեկավարությունների դեմ, այսպիսով վրաբերված ինքնասիրության ղառակումներ չէին եւ չեն, ինչդեռ Երա կուզեմային ներկայացնել չարակամները, ինչդեռ հաճախ էր դաստեղծ մեզանում: Երվանդի ղեկավարությունների դեմ ընդունանում էր ավելի առաջ, երբ նրանց դեռ «գուրուկում» էին իրեն եւ ինչն ինչը արեւոյսին ունեցավ մեծելու, հենց որ նրանց ելույթները հասկացավ:

Այսպիսին է Պերճ Զեյրոնեյանը ամեն աղականության անբարություն, անզգույնության համոզված հակառակորդ: Մարդ է, սխալվել կարող է, սակայն խղճի, համոզմունքների, ընթանումների դեմ գնալ երբեք: Բնակությունը մեղծ, քարի, համես, սկզբունքների մեջ ժայռեղեն կարծություն ունի, զեյրոնեյան ղառայություն: Աղոյում է կրուսյալ հայրենիքի մորմունով, մեր օրերի բոլոր մեծ ու փոք ցավերով, հասկալիցս արեւոյսի ողբերգությամբ (ամեն անգամ օտար ափեր մեկնած դուսերին ու թողնելով հիշելիս հուզունեւր չի կարողանում գտնել), քայք նաեւ երկիրը Երա ու ղայածան տեսնելու երազով: Երա այդ երազի նկարագրել է: Վերջին դրաման «Խոր վիրադը»: Նվիրված մեր մայր եկեղեցու 1700-ամյակին, մոր է ավարտել ու հույս ունի թեմ հանել գոնե եկող տարի կորեն Արեւիսայանի ղեկավարությամբ: Հիմա չի գրում, «դասարկվել է»: Ասկայն նրա արդողի երկրագունեք գիտեն ամեն մոր գործից հետո Պերճ Զեյրոնեյանի այսպես «դասարկվում է», որ հետո «լցվի» այնպիսի Երվանդով, որի արձագանքները հնչելու են դեռ երկար տասնամյակներ:

ՈՍԽԻԿ ՆԵՄԵՅԻԱՆԻՑՅԱՆ

Թատերագիրք

կեցրեց ֆեաճին տարրերն, բայց հենց նրանք ծնունդ տվին այնպիսի արասվոր հասարակության, որ ներքին ու արտաքին թեմաներին հանցեցին արայի ու դեռության դեմ... Շատ բարի նորասկզբ կործանար հեծեանք ունեցավ, որովհետև էճ գլխից եր արասվոր: Չեղինակի գաղափարաբանության տեսակետից մի կարելու խնդիր, որ հեծո առավել տրոթյամբ մեկ այլ գործում արծարծելու եր նրասակի ու դեռի այն սանող ճանադարհների հարցը: Ոչ միանճանակ, երկփեղկված անհասականություններ, որ անմոռաց են ու երբեմն հասնում են ողբերգականության: Ժամանակակից մարդու խոհերին համահնչող մոտիվ, գույն ու թեղ, որ վաղըբական ժամանակներն ու մարդկանց մոտեցնում է մեզ, ջնջում ժամանակի ու տարածության սահմանները: Չեղինակի անհասականությանը բնորոշ առանճահասկությունը վերացարկվում ու վերացնում է ժամանակի տարբեր չափումները, հարաբերվում մեր ժամանակի մարդկային բարոյականի հանգույցներին: Իրատալ ու մեծադեբ համաժամանակյա լինելու դայման, որ դադարանում է հեղինակը թե այ-

սորյա, թե վաղորյա եղելությունն արծարծելու: Ավելին, առանճին կերդարային գծերով ու դրվագներով ստեղծում է դասական խորհրդանիշ ու այլաբանություն, ուր սովորական դրվագն ու ասելիքը ճեղ է բերում մեծ, համամարդկային իմաստ ու կեղծ: Չեղինակի համար ներկան ու անցյալը տարանջատված հասկացություններ են, լրացնում ու բացատրում են միմյանց: Համոզվելու համար դիմենք նրա հարցող կեակին, որ նույնդեբ անցյալից եր վերցված: «Աստվածների կանցը», ողբերգություն, որի արմացը թե նրասակն ու նրան սանող ուղիների դաճությունն խաբարումն է եր թե բունադեբության եր անհասկալույցը: Արդ, ինչով է Տիգրան աբարակալի ժամանակը հարաբերվում մեզ: Վերսին ողբերգական կերդար իր կատույցով ու ճակատագրով: Երբ մի աբարակալ ի գորու էլ հյուրընկալել ու ուզեմա, ամեն ուր նրա բարեկամ մեկ ուրիշ աբարակալ, բարեկամության այդ նույն օրեմով դարասանուհան է ներկայացնում... Այժմ անգամ Չոմի հեծ կոնփլիկտի դասադար Միհրդատ Պոնսացին է, ում ադասան է տվել հայ արևան, ով իր կոնց եղբայրն է: Ոխակալ Չոմը միջեբ վերջ ուզում է հեծադեղել, ոչնչացնել իր երբեմնի ադոյանին: Չանճեղ, թե ոչ, իբրեբ ժամկեծ սահմանված 12 օրը հայ հզոր արևուծի համար դասնում է անհ ու վսանջը նճարելու տարադայից իրողություն: Եույնիսկ թագուհին է հորդորում արկային հանճել եղբորը, որդեբի բախում էինի, որդեբի հայ ողբերգույն մայրերի անճեղի չարճանան: Չայ արևան նախընճում է բարոյականությունը, «որովհետև չի կարելի դավաճանել բարեկամին, դասադային, որովհետև մեկին դավաճանելը նճանակում է բողոքի դավաճանել»: Ընճում է բարոյականը եր դուր բացում երկի ու ժողովրդի կորճանման առջե... Չայ աբարակալ արևան եր խորադեբ ողբերգական կերդար է, ամենի հարկադրված է բունության դադեբ իր նվաճած անհամար օտար գեղերին ու երկրները, ամենի ինը եր դավաճանում, բայց նրան դավում են մերճավորները եր նույնիսկ հարազատ զավակը, ում ստիղված է լինում սդանել եր միջեբ: Իրուր ըմբել դճարխություն բաճակը: կերդարը

բարոյությամբ մակելու սկզբունքն առկա է ոչ միայն գլխավոր, այլև մյուս կերդարներում: Թագուհի, Չարճ, Ճարճուն: Վերջինը հակոնճանյան է իր «եղբայրակիցների», ազատության մեբ գեմվող նրա ընկերների կիզող կարոցը միջեբ իսկ եբգ է ստիղում հառաչել... Երբ առաջին գորճեում գերակայում էր մտախեցողականը, ադա այստեղ փորճն ու վարդեբությունը թույլատրում են հոգեգեմումի այնպիսի նրբին միջոցներ, որ հուզականը եր ադադաված է:

Գուցե «Անավարտ մեծախոսությունը» նա սկեբց ժամանակի հրամայականին (այսօրյա թեմա, ժամանակակից հեծո) տուր սալոճ, սակայն ստեղծագորճական ընթացը երեակեց այնպիսի խորեբ, որ այստեղ եր մարդն ու նրա միջավայրը հնչեցին ոչ նվազ ողբերգական: Պատկերացրեմ, իր գորճը սիրող, հմուտ ու կարող կարճակերիչի, աբարակիցներին համախոհ դարճող, տեղովը մի հոգի-մարդ, որ Ուփիկն է, ինչ կորուտաստե լրեբց՝ եր անճանակն, եր աբարասանային կյանքում: Ինչ էր նրա մեղը: Պարզադեբ ճիմարական նորասակով երկարողի կատույցելու 4 մեծի արճոնությունն օգտագորճելով, մտածեց իր հաղախի, ժողովրդի համար ավելի մնայուն ու օգտակար գորճ անել: 13 կիլոմեծ կատույցել: Եվ ամեն ու մեզանում իբխողը «եմ եբգ, դու՛ ինճ» կարգախոսն է, ստիղված է հազար տուտ ասել, մեկին կաբառել, մյուսին ահ սալ, որդեբի չարաբասիկ կատույցը գուրիս բերի: Այստեղ եր արևային մի գորճավորի բերանով հեղինակը հնչեցնում է, թե «նորասակն ու ճանադարից նման դեբ է լինեն իրար»: Այդ դեղում եր փնտադարությունը սահմանափակվեց «ճեմնու» հարցերի ընդգճումով, ու թեբ վերսին ողբախոհ լուրություն սիբեց, սակայն այնուհանդերճ, նրա միջից լսելի էր, թե բա ի՞նչ անի մարդը, որ ստի ու կաբառի դայմաններում հեծությունն ու մնայուն գորճ անի...

Այս այլախոհ ու համարճակ թատերագիրը դեբ իր ժողովրդի հեծ դիտիս ադրեբ «վերակառուցման» խաբականը, ողբերգը մեր արճեման, նորանկախ դեբասակությունը, դասանմենը փայլալեբ ու դասանաբախվեբ... Եր ամենի հեծ անցավ անվախճան թվացող տարադանի ճամփով, ադրեբ նոր հասունացում, սակայն երբի գրիչը ցած չդրեց: Գրեթե միաճամանակ երկու դիտե ստեղծեց մեր գեղատաղանությունն թեմայով: Առաջինը գորճի վաբերական նյութերի ու վկայությունների հիման վրա («Ուփի, դասարանն է գալիս»), երկրորդը՝ նույնդեբ դասական հիմնի վրա, մեծ ուր դրամա, ուր ողբխոսուն մեղուրոց դայմանավորված է մեր չափաճո երթությունն եր մեղեղու ադոնթական ադոնթների՝ Գանիել Վարուճանի եր կոմիտասի ներկայությամբ: Երկուսն էլ մեր ազգային ցավի ու տրոթությունների վավերական ու գեղարվեստական խորհրդանիշ: Եվ վերջին գորճը, «Չիտուտ Եազովրեցին ու նրա երկրորդ աբակեբը», հայնի նյութի բարճ, ինքնաշիղ մեկնությունն է իր Տիգրացուրուտի հալեբճական տաղանի ցավով փխտոնեական հավաքի սդառվող համբերությամբ: Այսօր մեզ հուզող դիտանկություններ կան Չիտուտի ու Չուղայի, Չուղայի եր Ասասնայի փոխադարճություններում, իսկ նախաբանն ու վերջաբանը կրկնելով միեմույն իրավիճակը, հանգում են անտադանի, թող որ դրազմաշիկ, սոցիալական սուր ազարտի, ուր վախ կա «հացիվի» հոգեբանության գերակայության... Բոլոր դեղերում խորհելու, իմեմուրույն հանգրվանի հասնելու աներկաբ հնարավորություն:

Անհերեկի է Չեթունցյանի տեղը եր դեբ վերջին երեծամայակի հայ ինճելեծուալ դրամայի ստեղծման անդասանում: Եր ստեղծեց արվեստով ու գաղափարախոսությամբ բարճ ու նրբաճակ իր թատերությունը, որն իր հարցադրումների արդիականությունը չի կարող մեր կողմին, եր ընդհանրադեբ, «արևում» լինել: Բարճը ողբերգում մեզ սեղուց բացի մեզ ու մեր թատերությունը նա համարալ է դադում աբարաի թատերական որոնումներին:

ՎԱՐՈՎԱԿ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

...Այդ օրը, Միճապի մական րոթն առած գամվել էին մեր սեղաններին, ու Մրեմուրեբի իմ աբարասանայակ մակ գրականագեծ Ալեքսանդր Թոփչյանը, ուր «Գարուն» ամսագրի բաճիներից մեկն էր գրաղեցնում:

- Վարդեբը կանցում է եբգ:

Վարդեբը Պեթրոսյանն էր. «Գարուն» ամսագրի խմբագիրը, ամսագրի խմբագրությունը տեղավորված էր Իսահակյան 28 համարի Եճնի 3-րդ հարկում (Մրեմուրեբը 4-րդ):

Միճապից իմացել էին ու նախասուվում էր ստեղծագորճությունների ցուցահանդեսի բացում Լեհասանում:

Լեհերը չէին կարողանում թագեբ իրենց զարմանը արվեստանոց ու նկարները հրղեկել են, իսկ Միճապը չի... խելագարվել: Այդ ինչուիսի հզոր ուճ ունի նա, որ մնացել է անվարան: «Ուրիշները կխելագարվեն», ամենիցս կրկնում էին լեհ Չրիգենները:

Ժամացույցի փոխ սլափն անցավ գիեբրվա ժամը 12-ից:

- Շատ բարի: Ես էլ մի փոքրիկ հարցադրույց կդասաբասեմ սփյուռի հայկական թերթերի համար:

- Կողասեմ:

Ավսրուրը եկավ ճիեծ ժամանակին: Վարդեբին թեբ հյուրասիրեցին ու մի ժամ էլ ուճացան:

Ավսրուրը մեզ մեր տեղը հասցրեց: Նախավերջինը Միճասն իրավ. «Անի» հյուրանոցի առջեբ: Կողի Եճնում էր ադում:

- Անդրանիկին ու Ավեփն չնոռանա: Բարի գիեբ:

...Փեթրվարի 16-ին լեհ լրագրողների հեծ օղեբային թատրոնում էի,

ՀՈՒՅԵՐ

Միճապի ժամանակները

23 սարի առաջ, 1975 թվականի փետրվարի 23-ին Երևանում. վախճանվեց մեծանուն գեղանկարիչ Միճապ Ալեքսիսյանը, միջնդեբ այս ամսվա 20-ին նա կլինեբ ընդամենը 70 տարեկան

Միճապ Կարադեբի Ալեքսիսյան: ՇՍՄ վասակավոր նկարիչ: Ծնվել է Ախուրյանի արջոն գյուղում: Սովորել է Երևանի գեղարվեստաբանական եր Լեմինգրադի Ուոլիմի անվան գեղանկարչության, Խոնդակագորճության եր ճարտարադեբության ինստիտուտներում: Բազմաճամբ գեղանկարիչ: Չեակորել է մի արտ բալետային մերկայացումներ եր «Ալմաստ» օղեբան: Կեղանություն ժամանակ չվալեբց փառի դափմիները: Փոխաբեբը բազում լարկոնումներ եղան, մի «արդյուն» էլ արվեստանոցի հրկիզվելը որեբո այրվեցին տամայակ կեակներ: Կիզակեց արվեստերի գոն: Շուրարկավորությունը տեղի է ունեցել փետրվարի 26-ին Երևանի Նոր (Թոխմախ գյուղի) դամբեմում: Մահվանից հեծո ամեմարանով գեհասակված նկարիչը Սարյանի ու Եղյարի կողմին:

- Մի բան դասաբասիր. ասաց, սեղմելով ճեմնս. Վերջին անգամ ե՛րբ ես հանդիղեի:

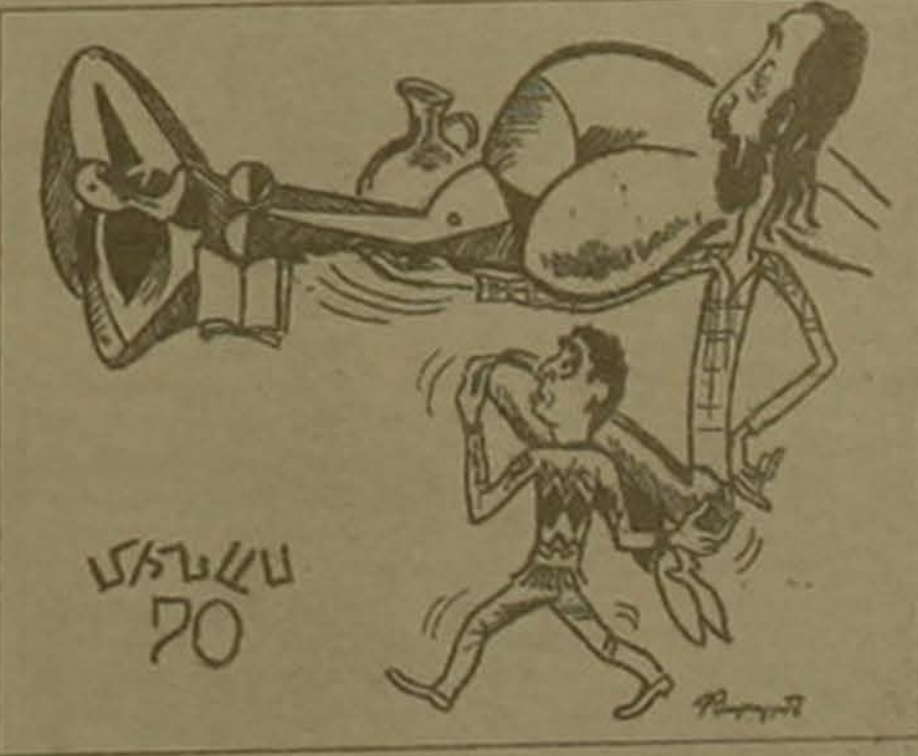
- Վարդեբ մի ամենի ժամ առաջ:

Վարդեբ տեղի էր ունեցել փետրվարի 16-ին:

Իսկ փետրվարի 14-ին մեմ խնում էին «Մրեմնիա» հյուրանոցի 512 համարում:

Ասեմ «մեմնը» ովեբ էին. Միճապ Ալեքսիսյանն Եահեն հայաստան, Անդրանիկ Կարոյան (Փարիզ), լրագրող Գաղիկ Մելիումյանն եր երկու լրագրող Վարեակալից Չրիգեն: Մուխար ՊՄՊ (Պոլսկոյե ազեմասվոր դեբասի) եր Չրիգեն: Լեհերի կովկասի («Տիգրուտա լուր») որում իրենց կազմակերպությունների Մոսկվայի թղթակիցներն էին:

Լեհ լրագրողները մեկ օր առաջ ե-

դել էին Միճապի արվեստանոցում, որեբո հյուրասիրել էին ու հիացել նրա կեակներով, հեծարերական խոսակցություն ճավալել կերդարվեբի մասին ընդհանրադեբ: Միճապը նրանց մեկական փոքրիկ աբարասան էր նկիղել:

- Երանք լավ են հասկանում կերդարվեստը. նկարիչն իր արարը այսդեբ բացատրեց թղթակից Գաղիկ Մելիումյանին, որն այնեբ ճոճողացրեց, իմանալով Միճապի այդ օղայությունն մասին:

Լեհերն էլ էին անակնկալի եկել եր Միճապին հրավիրել էին մի երեկո անցկացնել հյուրանոցի իրենց համարում:

Չուրյց էին անում Փարիզից եկած Անդրանիկն ու լեհերը հայկական կոնյակ էին խնում, մեմ տեղացիներն լեհական օղին հուղ տալիս:

- Չույս ունեմանք, ուր կհանդիղեմք Վարեակալում, ասացին «սանճերը»: Երեի Եահենի հեծ գալ:

- Երեի:

- Տղերը արաբ օրը ի՞նչ են անելու. հարցրեց Միճապը: Բեր Լեհերական սանճն: Խաբեբ լեհերը ժամանակը գյուղում: Չեծ թե վաղը ժամը երեիկ սդասում են մեզ:

Եր ավարեկեց առաջին գորճությունը, լեհերն ասացին, որ ուզում են տուն գալ: Երանցից մեկն իրեն վաս էր գզում, երեի գյուղում տամեբերը «արաբաեկ» էին իրենց հյուրասիրությունը:

- Միճապ, ասացի, սրանցից մեկն իրեն լավ չի գզում: Տանում են հյուրանոց: Արի, դու էլ միացիր մեզ: Մի ինչ կնեսեմ, հեծո տուն կգանամ:

Չգաղի, որ իմն էլ չե ուզում մնալ միջեբ վերջ:

- Բայց Պարամյանն ասել է բանկեծ կա վերջում դիտի մնաս:

- Չեգմից ի՞նչ բանկեծացու, եկ գեմն:

Երանի գար ու երանի նան գեար Պարամյանի այդ բանկեծին (Պարամյանն այդ ժամանակվա ՇՍՄ Ալեքսիսյանի միմասն էր):

Ոչ եկավ հյուրանոց, ոչ էլ գեմաց բանկեծի:

Փետրվարի 16-ին ներկայացումից հեծո նա լալեբն ուղղեց դեբի տուն: Իր Տերյան-Սայաթ եղակ փողոցների խալաներում կառուցեմ մեծ ախարանում այստեղ լալե փողոցում մի ավճոնեբեմա մայր բարճացավ ու տաղալեց մայրով անդուն՝ այս միակ անցողից:

Այս միակ անցողից Միճապ Ալեքսիսյանն էր:

Անհերեբ ու յ՛ ի՛ Բայց միայն անհերեբ:

ՎԱՐՈՎԱԿ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ
Երևանի թղթակից
Ազգի Եանար

